

Retrobar-se amb Godard

Damià Huguet

El vídeo és, indiscutiblement, una eina de feina imprescindible per a tota aquella persona que sent una passió, viva i diària, pel cinema: cita de mites i de records, de quimeres i somnis; però també de gran utilitat per al crític, l'historiador o el cinèfil ras que té amb aquest aparell un accés directe, còmode i ràpid per a visionar un film, repassar una seqüència determinada, o cercar un detall que havia passat per alt en una altra visió recent.

Amb els anys, cadascú ha pogut muntar-se una videoteca particular: amb gravacions fetes directament a una de les tantes emissions que a diari ofereixen els diversos canals de televisió, o bé adquirint una cinta —un film determinat— a qualsevol de les moltes que, sortosament, conformen el mercat. I dient tot això vull deixar ben clar que avui, qui més qui manco té al seu abast, i pel cap curt, aquelles cent i tantes pel·lícules que conformen, al seu parer, una videoteca on hi ha representada gairebé tota l'essència del cinema en pocs pams de llargària.

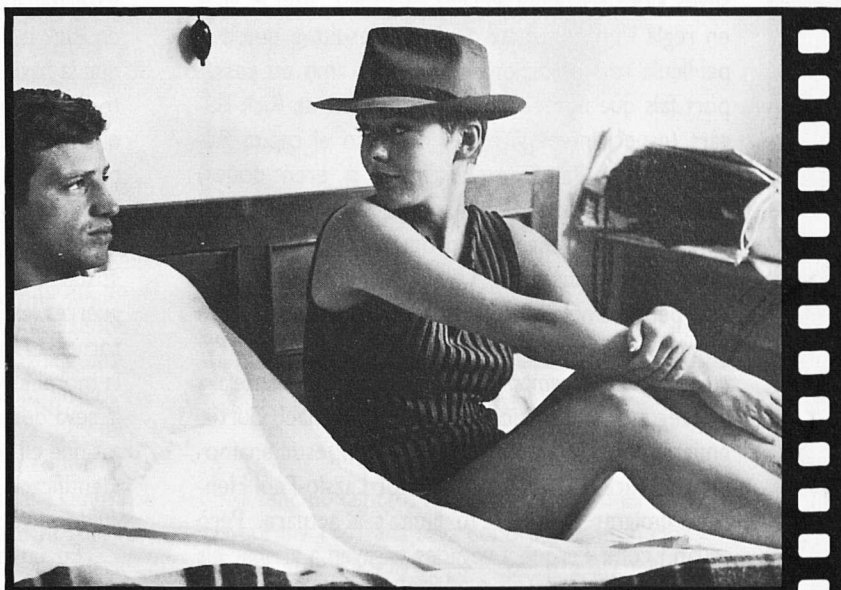
I, enfront d'aquests fets determinats i evidents, sobresurt una pregunta aparentment ingènua que s'han fet alguns amb seriositat: aquesta, ¿Per què, entre els milers i milers de films emesos per televisió en el decurs d'aquests gairebé darrers vint anys —assentats amb tota credibilitat en les altes volades de la història— hi ha uns films de reconegut prestigi que mai no s'han projectat a cap canal de televisió? La llista de films inèdits que podríem establir —tot i rememorant els cent anys d'aquest cinema que volem— no és que sigui molt llarga; però ho és més del que sembla, i ben significativa, perquè en ella hi tenen cabuda, entre milions de títols que, per error o per excusa, marquen els defectes de les programacions.

No donaré pas a cap llista negra de films no projectats mai a cap canal de televisió —una llista que tenc des de fa anys elaborada—, però sí em vull referir ara a un film per a mi emblemàtic dins la Història del Cinema, i que mai no ha merescut, ignora per quines

raons, supòs que solvents i raonables, els vist-i-plau dels programadors de televisió. Es tracta, en aquest cas concret, de *A bout de souffle* (*Al final de la escapada* en la seva traducció a l'espanyol). Un film rodat per Jean Luc Godard l'any 1959; un bell i meravellós film d'una insòlita grandesa visual pel que té, en el seu conjunt, d'innovació total

del llenguatge cinematogràfic més modern i fins aleshores més usual. Una obra, un film únic que al seu moment ja va rebre tots els millors elogis de la crítica més progressista, i que encara avui és una fita inel·ludible a l'hora d'assentar les claus del cinema europeu més innovador: pont d'enllaç entre els neorealisme italià dels anys cinquanta i el cinema intel·lectual més marginal de l'esclafit del Maig del 68.

A bout de souffle (és difícil trobar-hi una traducció coherent), com he ressenyat, mai no l'han projectada per cap canal de la televisió. I això no hauria de ser notícia, però les coses són així com són. Amb tot, però, i no fa gaire setmanes, he tingut l'oportunitat d'adquirir-ne una còpia en una col·lecció crec que ben coneguda al mercat espanyol. Fa uns mesos m'havia passat per alt. Ara, però, i després de tants d'anys, he pogut visionar còmodament instal·lat, una i deu vegades aquest film mític de Jean Luc Godard, lluny de cine-clubs clandestins i de claustrofòbiques sales d'Art i Assaig dels anys 60.

JEAN-PAUL BELMONDO I JEAN SEBERG

Quin film més bell, més apassionant. Després de gairebé quaranta anys del seu rodatge el film no ha perdut ni una mica de frescor de la molta que tenia. Sinó que els anys, en un Tot, han anat millorant punt per punt tot el seu missatge, visual i estètic, amb la claror d'allò que es veu. He gaudit, immensament, la visió d'aquest film de Godard. Tot un poema que es podria reescriure mil vegades. ¿Per què, però, encara ara no l'han emès per cap canal de televisió? ¿Per què hi ha tants de films vetats, directament o voluntariament a la televisió d'aquestes latituds? ¿Què ens han ofert d'allò més significatiu, per exemple, de l'Escola de Barcelona?: *Noches de vino tinto* de J. M. Nunes. *Dante no es únicament severo*, entre d'altres...

¿Per què no s'ha projectat encara ara *L'age d'or* de Luis Buñuel a la televisió d'aquí? ¿I el film més representatiu del nou cinema brasiler, *Antonio das Mortes*, del beatífic Glauber Rocha? ¿Què se n'ha fet del nou cinema alemany dels anys 60: Kluge, Straub...? ¿On para el cinema literari de Rohmer: *La genou de Claire*, en comparança amb el cinema poètic de Pasolini ni a *Accatone*? Són massa buits. Massa.

Massa avesats a veure les diferents programacions dels canals de televisió, sembla que ja no hi ha res per visionar. Que tot és fantasia. Però no és així, ni molt manco. El call de l'esperança no ens el llevaran mai.